

Informace ze zdravotnictví Moravskoslezského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Ostrava
23. 6. 2014

3

Dětská a dorostová péče v Moravskoslezském kraji v roce 2013

Children and Adolescents Care in the Moravskoslezsky Region in 2013

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o dětské a dorostové péči v Moravskoslezském kraji v roce 2013 obsahuje údaje o ambulantní péči z oblasti sítě zdravotnických zařízení, personálního zajištění, činnosti, dispenzarizovaných pacientů pro vybranou diagnózu a také základní ukazatele lůžkové péče nemocnic. V kraji připadalo průměrně 9,4 dětských a dorostových lékařů na 10 000 obyvatel do 19 let. Podíl dětí kojonych 6 měsíců a déle se zvýšil o 0,2 procentního bodu a činil 36,6 %.

Summary

Information on health service activity in the branch of children and adolescents care in the Moravskoslezsky region in 2013 contains data about out-patient care, in particular, about health service network, personnel capacity, activity, patients followed up for selected diagnoses and also basic indicators of in-patient care in hospitals. In the regions of the CR there were in 2013 on the average 9.4 physicians for children and adolescents per 10 000 inhabitants up to 19 years. The proportion of children breastfed for 6 month or more increased by 0,2 percentage point, to 36.6 %.

Ordinace praktického lékaře pro děti a dorost a ambulantní odborné dětské a dorostové ordinace ve všech zdravotnických zařízeních vyplňují vždy za uplynulý kalendářní rok statistický výkaz A (MZ) 1-01, který byl součástí Programu statistických zjišťování v ČR na rok 2013. Formuláře výkazů a pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz. Informace o činnosti lůžkových dětských oddělení nemocnic vychází ze zpracovaných údajů výkazu L (MZ) 1-02 o lůžkovém fondu zdravotnického zařízení a jeho využití. Informace o dětské a dorostové péči v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části Rychlé informace.

Dle Registru zdravotnických zařízení k 31. 12. 2013 zabezpečovalo ambulantní péči o děti a dorost v kraji 245 ordinací praktických lékařů pro děti a dorost a 12 odborných dětských ordinací. Údaje o personálním zabezpečení a činnosti oboru praktický lékař pro děti a dorost se týkají pouze zařízení, která odevzdala vyplněný výkaz. Za rok 2013 to bylo 228 ordinací (93 % odevzdaných), ve kterých pracovalo 226 lékařů a 228 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí (v průměrném ročním přepočteném počtu včetně smluvních pracovníků). Většina zdravotnických zařízení, která nesplnila zpravodajskou povinnost, buď ukončila (7) činnost nebo u devíti došlo ke změně a pokračují jako právnické osoby a jedno zařízení výkaz neodevzdalo.

Celkový počet ošetření - vyšetření (dále jen ošetření) u praktických lékařů pro děti a dorost se snížil na 1 286 330 (ČR 11 294 840), pokles proti předchozímu roku činil 3,4 % (ČR mínus 1,3 %). Počet ošetření na jednoho praktického lékaře pro děti a dorost (v PPP) byl 5 688 (ČR 5 577) ošetření. Od krajského průměru se nejvíce odchytila relace v okrese Ostrava 6 567 ošetření na 1 lékaře.

Převážnou část tvořila ošetření léčebná (vč. ošetření u dětských a dorostových specialistů) 75,1 % (ČR 73,9 %), preventivní představovala 20,8 % (ČR 22,4 %), v návštěvní službě bylo provedeno v kraji pouze 0,6 % ošetření (ČR 0,9 %). Na jednoho léčeného pacienta připadlo 5,2 (ČR 5,4) ošetření.

Celkový pokles registrovaných pacientů činil v kraji 2,6 %, v ČR naopak nastal mírný nárůst počtu registrovaných pacientů o 0,6 %. Největší pokles registrovaných se týkal dorostu (15 let a více) ve výši 5,9 % a dětí ve věku 0–11 měsíců (pokles 5,4 %). V ČR byl největší nárůst počtu registrovaných pacientů ve věkové skupině 5–9 let a to o 5,5 % a také ve věkové skupině 10–14 let (o 1,3 %).

Délka kojení, která se zjišťuje při roční prohlídce dětí, je důležitým faktorem při hodnocení zdravotní péče o děti. Podíl zcela nekojených dětí, který činil 5,1 % v roce 2012, se v kraji mírně zvýšil na 5,3 %. Počet dětí kojených šest měsíců a déle v kraji činil 36,6 % a byl o 0,2 procentního bodu vyšší než v roce 2012.

Počet dispenzarizovaných onemocnění u dětí stále narůstá, ve srovnání s rokem 2012 o 8,7 %. V kraji bylo dispenzarizováno celkem 80 199 pacientů (0–14 let) pro vybraná onemocnění, což představuje 455 onemocnění na 1 000 registrovaných tohoto věku (412 v roce 2012). Nejčastějšími důvody dispenzarizace byly nemoci dýchací soustavy 33,1 % z celku (32,1 % v roce 2012), absolutně 26 597 pacientů (23 714 v roce 2012), následovaly nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, ucha a bradavkového výběžku 17,3 % (18,9 % v roce 2012), absolutně 13 905 pacientů (13 952 v roce 2012). Třetím nejčastějším důvodem dispenzarizace byly nemoci kůže a podkožního vaziva, relativně ve výši 9 % (9,3 % v roce 2012) a absolutně ve výši 7 212 dětí (6 827 v roce 2012).

U pacientů dorostového věku (15–19 let) bylo dispenzarizováno 35 022 onemocnění či vad, 736 na 1 000 registrovaných pacientů daného věku (698 v roce 2012). Nejčastějšími důvody dispenzarizace byly opět nemoci dýchací soustavy a to ve výši 27,9 %, absolutně 9 788 (25,8 % a 9 121 v roce 2012) a nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku se vyskytovali ve výši 23,5 %, absolutně 8 226 (23,1 % a 8 155 v roce 2012). Třetím nejčastějším důvodem dispenzarizace byly nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek, relativně ve výši 9,7 % (11,3 % v roce 2012) a absolutně ve výši 3 385 pacientů (3 999 v roce 2012). Absolutní pokles dispenzarizovaných pacientů u dorostu proti roku 2012 činil 0,8 %. Celkový počet dispenzarizovaných pacientů (dětí i dorostu) vzrostl o 5,6 % ve srovnání s rokem 2012.

Mírně se zvýšil počet dětí a dorostu trpících různými projevy alergie, v roce 2013 o 1,8 % proti minulému roku, absolutně činil 39 409 (38 696 v roce 2012) sledovaných pacientů. Na 1 000 registrovaných pacientů ve věku 0–14 let připadlo 158 (151 v roce 2012) alergiků, ve věku 15 a více let připadlo 242 (231 v roce 2012) alergiků. V roce 2013 na 1 000 registrovaných pacientů ve věku 0–14 let připadlo v ČR 143 (141 v roce 2012) alergiků, ve věku 15 a více let připadlo v ČR 239 (224 v roce 2012) alergiků. V ČR byl celkový počet dětských alergiků 221 360 a dorostových alergiků 92 037.

V roce 2013 narostl počet dětí a dorostu dispenzarizovaných pro diagnózu E66-E68 (obezita, hyperalimentace a její následky). Porovnání roků 2013/2012 činil nárůst u dětí 10,1 %, na 1 000 registrovaných 21 případů, v roce 2012 to bylo 18 dětí. U dorostu došlo k navýšení o 4,7 % ve srovnání s předchozím rokem, na 1 000 registrovaných připadlo 48 případů, v roce 2012 to bylo 43 pacientů.

Kromě praktických lékařů pro děti a dorost, zajišťovalo v roce 2013 činnost oboru dle odevzdaných výkazů 12 odborných ordinací a v nich 23 lékařů a 38 ZPBD vč. smluvních úvazků podle průměrného ročního přepočteného počtu. Tito lékaři provedli 81 395 (78 761 v roce 2012) ošetření a léčili 31 880 (30 346 v roce 2012) pacientů. U ošetření jde o nárůst o 3,3 % a u léčených pacientů o 5,1 %.

Lůžkovou péči pro děti a dorost zabezpečovalo k 31. 12. 2013 v kraji 10 nemocničních oddělení s 490 (529 v roce 2012) lůžky. Průměrná ošetrovací doba činila na dětských odděleních nemocnic kraje 3,9 (3,9 v roce 2012) dne a v ČR 3,7 (3,8 v roce 2012) dne. Využití lůžek ve dnech maximální lůžkové kapacity bylo v kraji 257,5 (241,3 v roce 2012) dne a bylo vyšší než využití v ČR 239,5 (222,2 v roce 2012) dne. Prostoje lůžek ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu činil v průměru za kraj 1,3 (1,7 rok 2012) dne a v ČR 1,7 (2,1 rok 2012) dne. Péče o novorozence byla zajišťována v kraji jednak na novorozeneckém oddělení FN v Ostravě (75 lůžek), dále pak na 9 pracovištích při dětských odděleních.

Zpracoval: Bc. Jiří Kozlík
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Ostrava
17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava-Poruba
tel.: 597 373 269, e-mail: kozlik@uzis.cz, <http://www.uzis.cz/>

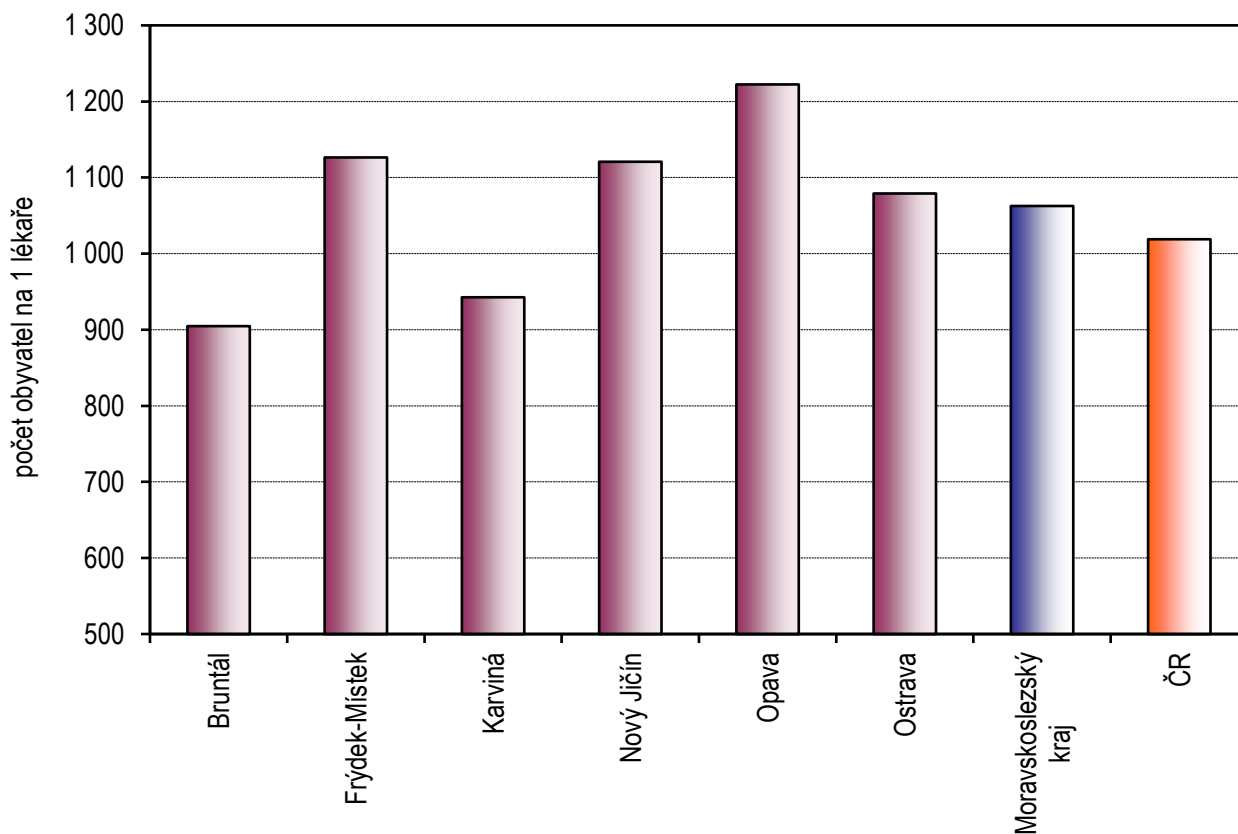
Personální zajištění a počet ošetření praktickými lékaři pro děti a dorost dle území

Území	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet ošetření - vyšetření		Počet registrovaných	
		lékařů	ZPBD ²⁾	celkem	na 1 lékaře	děti (0–14 let)	dorost (15 let a více)
Bruntál	20	21,00	23,45	90 119	4 291	13 742	3 825
Frýdek-Místek	38	37,98	36,09	197 996	5 213	29 658	8 720
Karviná	53	52,58	51,37	275 511	5 240	36 284	10 342
Nový Jičín	28	27,70	32,20	176 547	6 374	22 483	5 956
Opava	28	29,06	29,67	166 537	5 731	25 567	6 440
Ostrava	61	57,81	55,70	379 620	6 567	48 400	12 321
Moravskoslezský kraj	228	226,13	228,48	1 286 330	5 688	176 134	47 604
Česká republika	2 087	2 025,34	1 984,20	11 294 840	5 577	1 548 814	385 859

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků včetně smluvních - z odevzdaných výkazů A(MZ) 1-01

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5–§ 21a

Počet obyvatel ve věku 0 až 19 let na 1 praktického lékaře pro děti a dorost v roce 2013

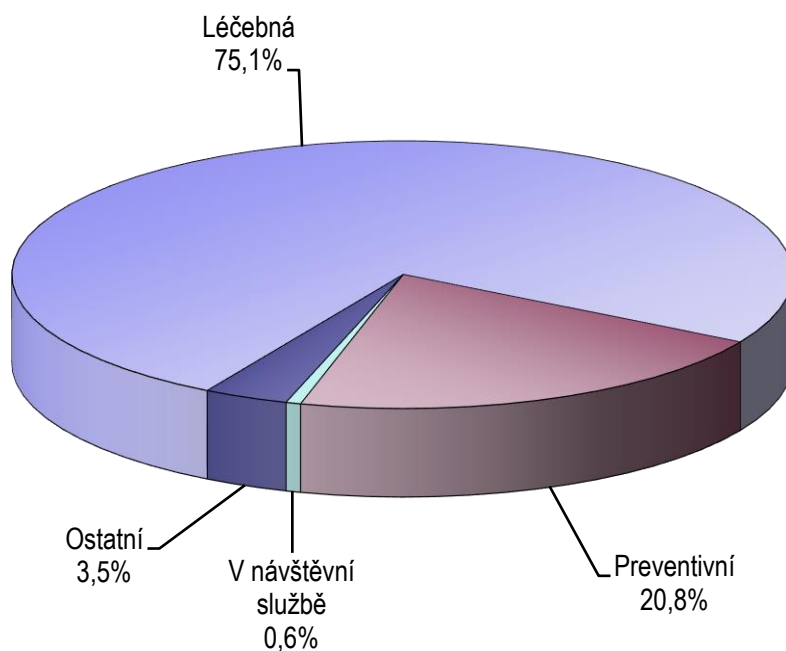

Skladba počtu ošetření - vyšetření podle druhu ošetření a podle území

Území, okres	Počet ošetření - vyšetření celkem ¹⁾	z toho ošetření - vyšetření (v %)			Počet léčených pacientů ^{1) 2)}	Počet ošetření na 1 léčeného pacienta
		léčebná	preventivní	v návštěvní službě		
Bruntál	91 385	74,3	22,4	0,9	17 327	5,3
Frýdek-Místek	218 019	73,1	22,4	0,7	48 653	4,5
Karviná	286 290	71,9	21,6	0,6	52 221	5,5
Nový Jičín	178 630	74,9	22,7	1,1	32 576	5,5
Opava	169 213	75,9	22,3	0,4	33 957	5,0
Ostrava	424 188	78,2	17,7	0,4	76 901	5,5
Moravskoslezský kraj	1 367 725	75,1	20,8	0,6	261 635	5,2
ČR	11 907 467	73,9	22,4	0,9	2 211 975	5,4

¹⁾ Počet ošetření a léčených pacientů vč. dětských a dorostových oddělení

²⁾ Počet léčených pacientů je celkový počet pacientů, kteří byli alespoň jedenkrát za sledovaný rok ošetřeni (tj. každý pacient je započten pouze jedenkrát).

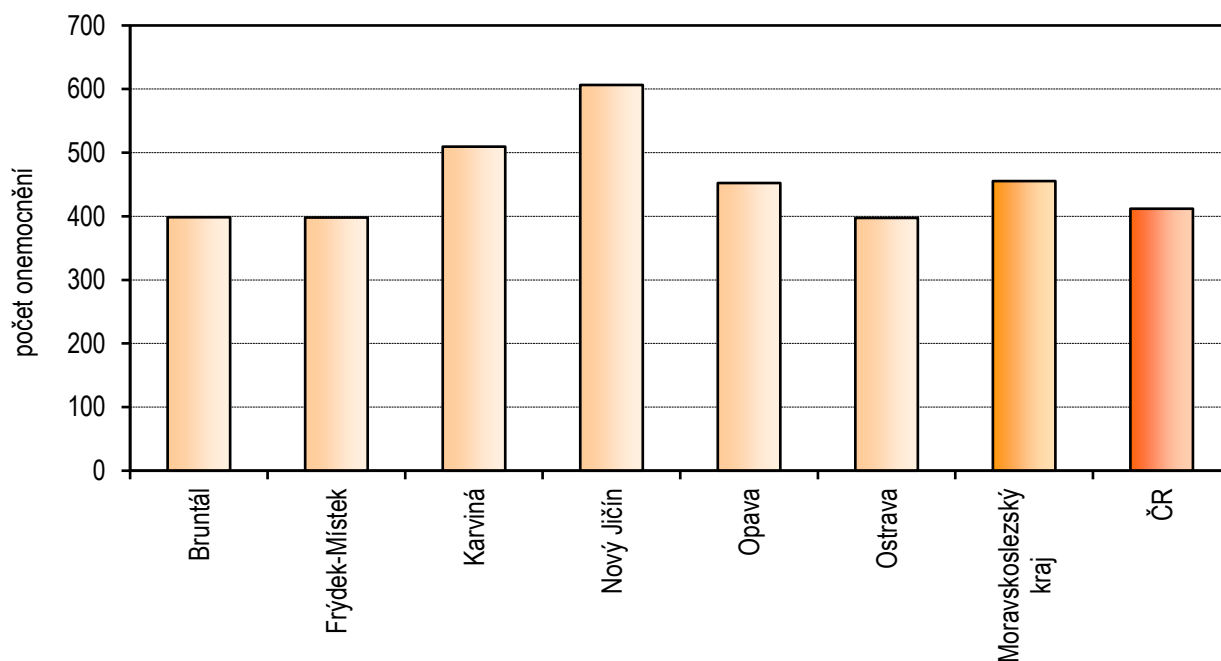
Skladba ošetření podle druhu ošetření v oboru dětská a dorostová péče v roce 2013

Dispenzarizovaná onemocnění u dětí

Kapitola (MKN -10)	Počet ¹⁾ dispenzarizovaných pacientů k 31.12.		
	děti (0–14 let)	z toho pacienti s postižením	na 1 tisíc registrovaných dětí (0–14 let)
I. Některé infekční a parazitární nemoci (vč. následků)	5 540	15	31,5
II. Novotvary	233	26	1,3
III. Nemoci krve a krvetvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity	1 827	28	10,4
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	5 126	120	29,1
V. Poruchy duševní a poruchy chování	3 938	526	22,4
VI.–VIII. Nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku	13 905	717	78,9
IX. Nemoci oběhové soustavy	1 293	37	7,3
X. Nemoci dýchací soustavy	26 579	165	150,9
XI. Nemoci trávicí soustavy	2 509	63	14,2
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	7 212	108	40,9
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	3 649	93	20,7
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	4 721	88	26,8
XVII. Vrozené vady, deformace	3 667	230	20,8
Celkem	80 199	2 216	455,3

¹⁾ Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz.

Počet dispenzarizovaných onemocnění v přepočtu na 1 tisíc registrovaných dětských pacientů v dětské a dorostové péči v okresech, kraji a ČR

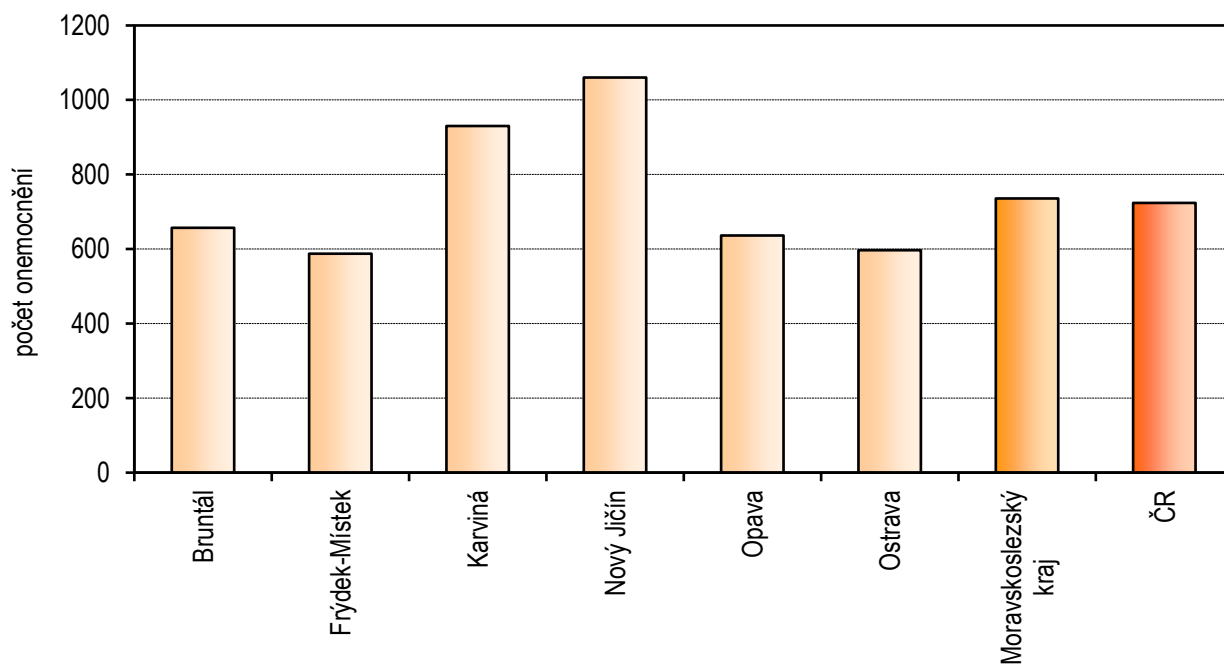

Dispenzarizovaná onemocnění u dorostu

Kapitola (MKN -10)	Počet ¹⁾ dispenzarizovaných pacientů k 31.12.		
	dorost (15 let a více)	z toho pacienti s postižením	na 1 tisíc registrovaných pacientů (15 let a více)
I. Některé infekční a parazitární nemoci (vč. následků)	1 348	6	28,3
II. Novotvary	109	12	2,3
III. Nemoci krve a krvetvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity	556	17	11,7
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	3 385	96	71,1
V. Poruchy duševní a poruchy chování	1 426	261	30,0
VI.–VIII. Nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku	8 226	334	172,8
IX. Nemoci oběhové soustavy	1 111	25	23,3
X. Nemoci dýchací soustavy	9 788	72	205,6
XI. Nemoci trávicí soustavy	1 065	33	22,4
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	2 500	34	52,5
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	2 481	79	52,1
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	2 065	44	43,4
XVII. Vrozené vady, deformace	962	73	20,2
Celkem	35 022	1 086	735,7

¹⁾ Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz.

Počet dispenzarizovaných onemocnění v přepočtu na 1 tisíc registrovaných dorostových pacientů v dětské a dorostové péči v okresech, kraji a ČR

Využívání lůžkového fondu dětských oddělení nemocnic a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	Kraj	ČR
Počet oddělení	10	95
Počet pracovníků ¹⁾		
lékaři	91,77	815,44
ZPBD ²⁾ celkem	381,85	2 959,06
sestry ²⁾ u lůžka	360,85	2 841,05
Průměrný počet lůžek	493,89	4 191,93
Průměrný denní stav obsazených lůžek		
celkem	348,4	2 750,5
na 1 lékaře	3,8	3,4
na 1 sestru ²⁾ u lůžka	4,1	4,2
Počet lékařů na 100 lůžek	18,58	19,45
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	77,31	70,59
Počet hospitalizovaných	32 859	269 479
Nemocniční letalita (v promilích)	0,8	0,6
Využití lůžek ve dnech	257,5	239,5
Průměrná ošetrovací doba ve dnech	3,9	3,7
Prostoj lůžek ³⁾	1,3	1,7

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet (včetně smluvních pracovníků) v lůžkové části

²⁾ Zdravotničtí pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5–§ 21a)
sestry - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5–§ 6)

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

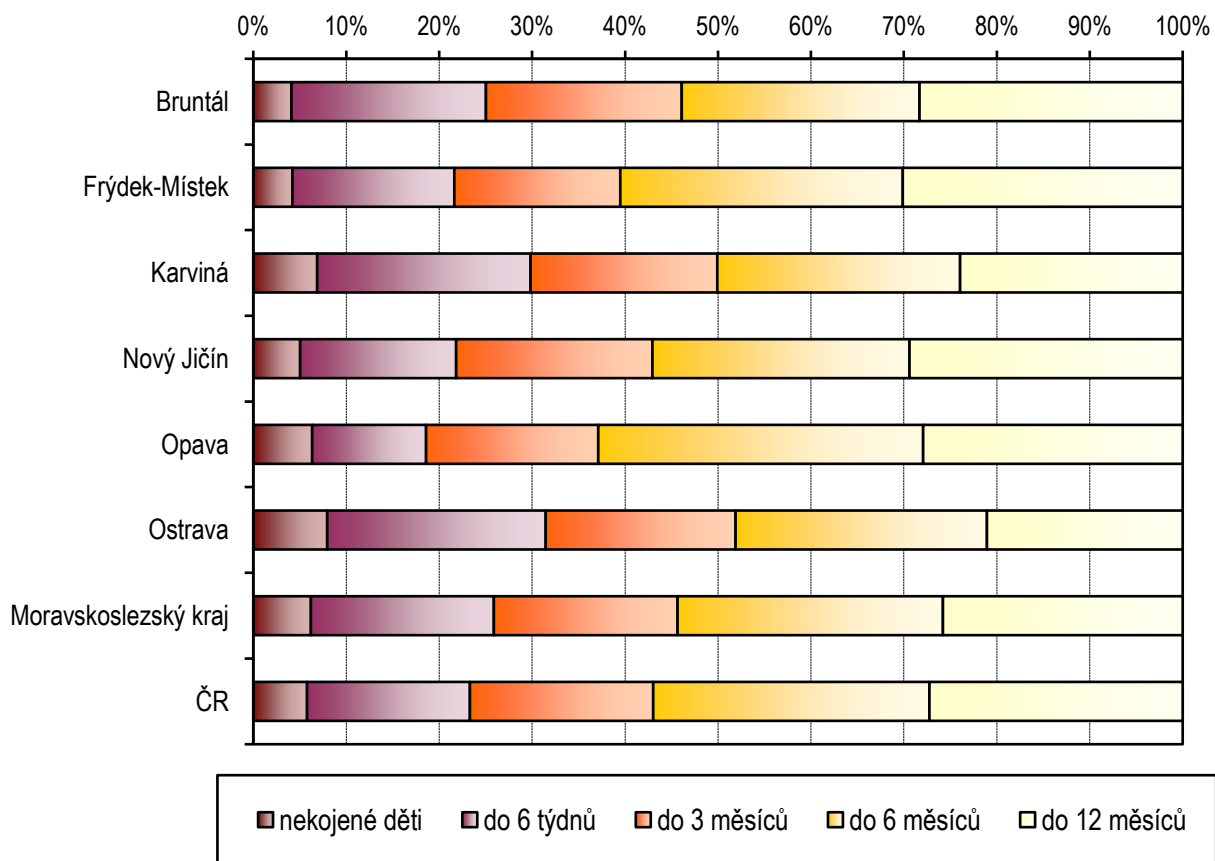
Seznam nemocnic s lůžkovým dětským oddělením v kraji:

Nemocnice Krnov, p.o.
Nemocnice ve Frýdku-Místku, p.o.
Nemocnice Třinec, p.o.
Nemocnice s poliklinikou Karviná-Ráj, p.o.
Nemocnice s poliklinikou Havířov, p.o.
Nemocnice spoliklinikou Nový Jičín, p.o.
Slezská nemocnice v Opavě, p.o.
Městská nemocnice Ostrava
Fakultní nemocnice Ostrava
Vítkovická nemocnice a.s. Ostrava

Seznam nemocnic se samostatným lůžkovým novorozeneckým oddělením v kraji:

Fakultní nemocnice Ostrava

Skladba dětí podle délky kojení (při roční prohlídce) v okresech, kraji a ČR v roce 2013

Vývoj podílu dětí kojených déle než 6 měsíců

